

Foredrag i Oslo Militære Samfund

mandag 1. mars 2010

Ved

Kommandør Erik Bøe

Sjef Undervannsbåtvåpenet

Foto: Stig Morten Karlsen. OMS

Innledning

Admiraler, Generaler, mine damer og herrer. Jeg vil i løpet av de neste knappe 45 minuttene redegjøre for hvorfor Norge har hatt undervannsbåter i over 100 år, hvordan vi bruker disse i dag og hvorfor vi trenger undervannsbåter også i fremtiden. Mao – 100 år og like relevant.

Jeg vil innlede med en rask historisk gjennomgang av de første hundre årene og hvordan den spreke jubelanten har håndtert jubileet. Deretter vil jeg fortelle hvilken operativ betydning våre undervannsbåter har i dag og hvilken rolle disse spiller i et komplementært Sjøforsvar. Videre vil jeg fokusere på utviklingen i det maritime domenet og redegjøre for hvorfor jeg som Sjef for Undervannsbåtvåpenet på det sterkeste vil anbefale at Norge satser på undervannsbåter også i fremtiden.

I 1901 var FDs representant, kaptein Victor Alfred Geelmuyden, i USA for å inspisere de nye amerikanske undervannsbåtene. Han ble meget imponert og snakket varmt om hva han hadde sett når han kom hjem. Det er særlig en ting ved Geelmuydens ord som er verd å merke seg – spesielt ettersom disse ordene, mer enn 100 år senere, faktisk er blitt mer riktig enn noensinne.

”der med rimelige omkostninger vil gjøre en stat sterk og farlig mot en større angriper”

I dag er det faktisk slik at en maritim styrke vil vegre seg meget for å gå inn i et område dersom det er en undervannsbåttrussel. Det er nærmest utenkelig å sende inn store, verdifulle enheter i et område før undervannsbåttrusselen er fjernet. Dette fordi en enkelt undervannsbåt alene kan ta ut store styrker og forårsake store militære tap med høy grad av presisjon og med stor sannsynlighet for suksess.

Det er svært vanskelig å finne en undervannsbåt. Det er meget ressurskrevende, og for de som jakter på undervannsbåter sannsynligvis også meget frustrerende å lete etter "nålen i høystakken" som i tillegg er ganske så giftig dersom du skulle være så heldig å finne den.

Kobben

Vår første undervannsbåt ble bygget ved Germaniaverftet i Kiel.

"Kobben" heiste kommando 28. november 1909 med kaptein Carsten Tank-Nielsen som skipssjef. Dette markerte startskuddet for det norske Undervannsbåtvåpenet. Kobben endret navn til A1 i 1913 ettersom flere båter kom til. A-klassen ble levert i årene frem mot 1 verdenskrig. 5 båter ble bestilt og satt i produksjon, bare 4 levert. A5 ble beholdt av Tyskland ved krigsutbruddet.

Først i dypet, først i luften

UVB personellet var i 1912 pionerer. Da svensken Dahlbeck i 1912 truet med å overfly marinens hovedbase på Karljohansvern å slippe appelsiner i hodene på marinefolkene var grensen nådd. Man skal også huske på at det kun var 7 år siden unionsoppløsningen med Sverige. Når offiserene på Kobben leste dette i avisene dannet de sporenstreks "Kobbens flyvekomite", og sendte nestkommanderende Lt Hans Fleischer Dons til Tyskland allerede samme kveld med oppdrag om å lære seg å fly. Grunnen til at de sendte han var at han var den eneste som var ugift!

Flyvekomiteen samlet inn penger til en flyvemaskin, blant annet donerte Kong Haakon kr 5.000,- til innkjøp av fly.

Dons fikk hastverk og rakk ikke å ta eksamen, men fikk kjøpt ett fly og sendt dette hjem. Besetningen på Kobben ble utkommandert til å sette maskinen sammen og Dons tok av fra Borre. Flyet ble døpt for Start, og henger i dag på flysamlingen på Gardermoen.

Senere monterte man pontonger på Start og man oppdaget da at et fly kunne oppdage en neddykket undervannsbåt på ganske store avstander. Slik ble altså marinens flyvevæsen dannet. (Altså det vi i dag kaller Luftforsvaret).

Oversikt over undervannsbåtklasser

Stortinget bestemte allerede i 1915 å bygge 6 nye båter, den såkalte B-klassen. Byggingen ble gjort først og fremst ved Marinens hovedverft i Horten, men også ved Kaldnes mekaniske verksted i Tønsberg. Leveransene ble imidlertid forsinket grunnet manglende finansiering, og når klassen endelig kom representerte de et relativt gammelt design.

Da 2. Verdenskrig var et faktum må vi være så ærlige å si at UVB Våpenet var dårlig rustet til å møte krigen. Det var kun B1 som kom seg over til Skottland. Men desto viktigere, B1 dannet grunnlaget for en ny start, eller fortsettelse om du vil, for UVB Våpenet.

9th Submarine Flottilla Dundee så dagens lys tidlig i krigsårene. Det ble raskt en Internasjonal flotilje. Britiske, Franske, Polske, Nederlandske og Norske undervannsbåter tilhørte fast denne flotiljen. Sågar Russland var innom flotiljen en kort periode. Norge overtok Uredd i 1941, med basisbesetningen fra B1. Her var LT Røren skipssjef. Vi overtok også to andre britiske båter under krigen, som fikk navnene Ula og Utsira. Oppdragene var i hovedsak landsetting av spesialstyrker i Norge, overvåking og etterretning langs norskekysten, og senking av tyske transport- og krigsskip.

De tre båtene gjennomførte til sammen 25 krigstokt, senket 7 handelsfartøyer og skadet ett, senket ett eskortefartøy og en tysk undervannsbåt. De gjennomførte 3 vellykkede oppdrag med landsetting av sabotører og spesialsoldater i Norge.

Etter krigen overtok vi 3 britiske båter i tillegg til Ula og Utsira (Utstein, Utvær, Uthaug). Norge satte i stand 3 ex tyske type VII C, som fikk navnene Kya, Kaura, Kinn. Våpenet etablerte seg i Trondheim fra 1945 frem til 1954. Deretter gikk turen til Marineholmen ved Bergen før vi som første bruker etablerte oss på Haakonsværn 1. februar 1960, faktisk lenge før basen ble offisielt åpnet.

Kobben klassen representerer for mange selve "storhetstiden" for Undervannsbåtvåpenet med 15 undervannsbåter. Vi var midt inne i den kalde krigen og vi var en liten nasjon med få ressurser - Ref. Geelmuyden fra 1902. Vi var som mange kjenner til en særdeles viktig første skanse for NATO gjennom 60-70 og 80 tallet. Det ble et stort behov for modernisering og senere utskiftning på 80 tallet. Det verdt å merke seg at Polen seiler fremdeles med "våre" båter! Jeg snakket med min polske kollega i høst og han sier at de fornøyde, og at KNM Svenner er hans favorittbåt.

Tapet av Uredd

Uredd hadde syv vellykkede oppdrag før den gikk tapt i et tysk minefelt i Fugløyfjorden syd av Bodø under et spesialoppdrag der den skulle landsette fem agenter fra kompani Linge. Hele mannskapet på 34 og de 5 agentene omkom. Dette ble i ettertid vurdert som et unødvendig tap ettersom opplysningene om minefeltet var tilgjengelig. Tapet medførte faktisk endringer i operasjonsplanlegging og kommunikasjon mellom UK og norske staber.

100 år

Norge er nå medlem i den eksklusive klubben av nasjoner som har operert undervannsbåter i over 100 år. Det er noe vi skal være stolt av som småstat. Både det at vi tidlig satset på det den gang så nye og revolusjonerende våpenet, og det at vi i over 100 år har operert undervannsbåter og bygget oss opp til å bli en av de mest kompetente og anerkjente undervannsbåtoperatørene.

Lærdommen og erfaringene fra disse hundre årene har demonstrert at undervannsbåten har følgende fortrinn:

- De er skjult
- ..og har stor slagkraft (torpedo)
- Båtene har utholdenhet
- ..og binder store ressurser
- Og sist men ikke minst har de stor påvirkning på maritime operasjoner

Jubileumsåret 2009 har vært en stor suksess med 4 fokusområder på hvert av de 4 hovedarrangementer:

- Fortid i Horten med god hjelp av Marinemuseet og MMU Utstein
- Nåtid var i høysete i Bergen med dagens UVB Våpen
- Fremtid stod i fokus i Oslo, og til slutt
- Nordområdene i Tromsø

Arrangementer

En rekke begivenheter har vært gjennomført. Herunder må jeg nevne:

- Åpning 9. jan 2009, ifm nyttårskonsert med FMKV i Håkonshallen
- Deltagelse på KOSMORAMA filmfestival i Trondheim i mars
- Åpning av UVB jubileumsutstilling ved Bergens Sjøfartsmuseum i april. En flott utstilling som fortsatt vises for publikum
- UVB Treff med 1000 deltagere i Aremum Bergen, inkl flåtebesøk i mai. Bl a ra USA, Storbritannia, Tyskland og Russland
- Flåtebesøk i Oslo og foredrag OMS, med bla HMK tilstede samt diverse sosiale arrangementer i juni. Bl a så ble frimerker lansert i samarbeid med posten.
- Veterantreff i Horten i juni
- Lansering av jubileumsfilm, for øvrig vist på NRK i november
- Foredrag og utstilling ved Norsk polarinstitutt i Tromsø i august
- Deltagelse med krigsveteraner i Dundee ifm avdukning av minnesmerke over tapte undervannsbåter tilhørende 9. flotilje i september
- Jubileumsbok lansert i oktober
- Og til slutt, på selve 100-års dagen, 28. november, et stort jubileumsball i Grieghallen Bergen.

I løpet av knappe hundre år har undervannsbåter utviklet seg fra små eksperimentelle farkoster til det viktigste strategiske våpenet til verdens ledende militærmakter

Verdens undervannsbåtnasjoner

Det er stor satsing på undervannsbåter på verdensbasis. Moderne undervannsbåter er **fleksible** plattformer med en rekke muligheter både på våpen og på sensorsiden. Mange nasjoner er i ferd med å oppgradere sine undervannsbåter eller kjøpe nye. Nye undervannsbåtnasjoner vokser frem raskere enn gamle forsvinner. De er enormt krevende å operere. De er teknisk og operativt komplekse. Det er ikke bare å kjøpe. Se på India. De har brukt 10 år på et vedlikeholdsopphold på en Kilo-kl undervannsbåt. Strategiske undervannsbåter utgjør hoveddelen av avskrekkingkapasiteten til de fleste atommaktene – hvorfor det?

Utviklingstrekk *internasjonalt* er bl a:

- Brasil skal bygge atomundervannsbåter
- Vietnam bestiller 6 russiske undervannsbåter
- Sør Korea skal styrke sin undervannsbåtflåte
- Australia har ambisjoner om å gå fra 6 til 12 undervannsbåter
- Kina har 54 konvensjonelle + 6 atomundervannsbåter

Med andre ord, en sterk økning av undervannsbåter i Asia

Hovedtrekk i norske interesseområder er at antall undervannsbåter i nord Europa er redusert. Det er nok av oppgaver, men mangel på undervannsbåter.

Russland har over 60 undervannsbåter, hvorav de fleste er basert på Kola halvøya. Deres tekniske status kan vel diskuteres, men de satser betydelig mer nå enn for noen år tilbake.

Verdenshandelen

I Norge fraktes nærmere 98 % sjøveien, i havet eller på bunnen. 90 % av verdenshandelen fraktes sjøveien. Tilgangen til verdensdelene gjennom nordøst- og nordvest passasjen vil ikke gjøre sjøhandelen mindre. Sjøhandel er kosteffektiv, transport via sjøveien er og blir en absolutt nødvendighet, også i militære operasjoner. I siste Irak krig ble 95 % av alt materiell og personell fraktet sjøveien. Derfor er havområdene viktige, men ikke minst representerer de enorme verdier, som bl a Norge har fått merke, enn så lenge ene og alene i positiv forstand.

Norges havområder

Norge har ikke store befolkningen sett opp imot de fleste andre nasjoner, men vi har store havområder med enorme ressurser både over og under havbunnen som skal forvaltes på en forsvarlig måte i en verden der folketallet stiger raskt og kampen om ressursene sannsynligvis vil tilspisse seg flere steder. Det er et faktum at Norge har Europas lengste kystlinje og at mesteparten av landets inntekter kommer direkte eller indirekte fra ressursene i våre havområder. Slik vil det også være langt inn i fremtiden.

Ula-klassen

Ula klassen ble levert rett før murens fall og var da, naturlig nok, opprinnelig bygget for invasjonforsvar. Ula-klassen har med andre ord seilt jevnt og trutt gjennom flere paradigmeskift. Fra kald krig via perestrojka og glasnost til dagens "kampen mot terror". Heldigvis har også klassen og dermed også oppgavene endret seg med omgivelsene. Konklusjonen er nokså klar, at Ula-klassen har vist seg som et meget godt design, med bl a 8 tokt til Middelhavet i OAE i perioden 2002-2008. Verd å merke seg er at klassen med dagens oppgraderingsprogram, ferdig i 2015, vil få et mer moderne sensor og kampsystem enn både Skjold og Nansen.

Tilstede men usynlig

Våre undervannsbåter ER usynlig. Det er svært vanskelig å finne dem, med mindre de prøver å bli funnet – noe som ofte gjøres på øvelser for at alle parter skal få trening. Vi kan operere skjult over lengre tid, og da snakker jeg ikke bare uker, men faktisk langt over en måned uten noen som helst form for etterforsyninger eller annen støtte.

Ula-klassen bidrar med evne til:

- **Avskrekking**
- Angripe motstanderens høyverdige mål
- Overvåking og informasjonsinnsamling
- Fremskutt sensor for andre maritime enheter
- Støtte spesialstyrker

Troverdig avskrekking

Våpenlasten på en moderne undervannsbåt er formidabel, treffsannsynligheten er meget høy, og det er få, om noen, som har effektive midler til å beskytte seg mot et angrep fra dypet.

- En undervannsbåt representerer en stor trussel mot en rekke større overflatefartøyer samtidig
- Den kan operer skjult, uavhengig av støtte fra andre, over lengre tid i store områder, og dermed øke usikkerheten og forlenge trusselen
- Slagkraften til en undervannsbåt er betydelig mer ødeleggende enn missiler fra fartøyer og fly.
- Undervannsbåter har en utholdenhet som måles i måneder, ikke timer eller dager som er tilfelle for andre enheter.
- I tillegg er undervannsbåten ikke avhengig av noe form for logistikk underveis i operasjonen, noe som er meget unikt. Den har nok våpen, mat og drivstoff til å holde det gående vesentlig lenger enn motstanderens overflateenheter.

Ula-klassen er et meget velegnet middel til å avskrekke større mariner fra å utøve militært press mot Norge.

VIDEOKLIPP - Senking av Stavanger (Klippet er ikke med her)

Slagkraften til Ula-klassen, som har hele 14 torpedoer, er som vi skal se formidabel. Våpnene leveres uten noen som helst forvarsel og har en fullstendig ødeleggende effekt som det er nesten umulig å beskytte seg mot.

Ula-klassen benytter kun passive sensorer og kan selvsagt angripe fra dypet på store avstander, uten at motstanderen har anledning til å oppdage den.

Jevnlige øvelser med torpedoer demonstrerer for omverden at slagkraften til våre undervannsbåter fungerer som den skal og dette bidrar til å opprettholde den avskrekkende virkning vi ønsker at undervannsbåtene skal ha.

Det er en høy terskel å operere mot nasjoner som besitter slike kapasiteter.

Tilstede og så vidt synlig

Når knappe 30 centimeter av et periskop eller en annen sensor stikker opp et eller annet sted ute på det store havet eller i en av våre trange fjorder, er det vanskelig å få øye på, og kanskje også vanskelig å forstå at få meter under vannflaten skuler det seg over 1000 tonn med stål, sensorer og våpen. Ører, øyne og slagkraft som er tilstede, skjult, og klar til å agere om nødvendig.

Undervannsbåten kan likeså gjerne ligge i ro på bunnen langt der nede, gjerne i dagevis, godt gjemt i skjul av undervannsterrenget, mens de venter på motstanderens neste trekk.

Det å bruke det naturlige skjulet som våre store havområder og vår lange kyst gir oss, gir Norge en utrolig stor fordel som vi gjennom mange år har opparbeidet oss kompetansen til å utnytte maksimalt til vår fordel.

Men det kan også være operasjoner i fjerne himmelstrøk, som også krever skjulthet for å løse oppdraget.

Undervannsbåter er sannsynligvis den eneste virkelig skjulte plattformen som eksisterer. Undervannsbåter kan operere uten noen som helst form for aktive utsendelser både på sensorsiden og på kommunikasjonssiden. Dette gjør at man må komme meget tett på for å kunne oppdage den.

Operasjon Active Endeavour

Norge har deltatt gjentatte ganger i pågående NATO operasjoner i Middelhavet, og tilbakemeldingene fra NATO er meget gode. Norge er profesjonell, fleksibel, effektiv og er en av de nasjonene som har levert desidert best under slike operasjoner.

Strategiske atomundervannsbåter

Havene dekker 2/3 av jordens overflate og dypene er faktisk de siste utforskede områdene. Det er også det siste skjulestedet etter hvert som teknologi gjør det aller meste annet synlig for den som besitter det, dag og natt.

Det er også grunnen til at alle stormaktene satser tungt på undervannsbåter og at det aller meste av de strategiske atomvåpnene er plassert om bord på undervannsbåter; skjult, nesten umulig å finne, vanskelig å ta ut. England har alle sine atomvåpen plassert om bord på sine ballistiske undervannsbåter. USA har over halvparten av sine, og de andre stormaktene tilsvarende. Kina er også på rask vei i den retningen.

Selv om de atomdrevne, ballistiske undervannsbåtene representerer en ytterlighet av strategisk avskrekking, er det faktum at stormaktene har konkludert med at undervannsbåter er det tryggeste og mest egnede stedet å plassere sine kjernefysiske våpen noe som bør gi rom for ettertanke. Vi snakker tross alt om enormt store undervannsbåter på 15-20 000 tonn som gjemmer seg i de store verdenshavene, ikke små konvensjonelle undervannsbåter som det vi besitter. En SSBN har en rekke ballistiske missiler om bord med en rekkevidde som gjør dem kapabel til å ta ut mål hvor som helst i verden på kort varsel. Hvert missil har flere stridshoder i toppen.

Den samlede sprengkraften samlet om bord i en SSBN tilsvarer den samlede sprengkraften av alle eksplosiver, bomber og ammunisjon som ble brukt i hele 2. Verdenskrig til sammen, eller flere tusen ganger Hiroshima bomben – for å sette denne nokså ekstreme ytterligheten litt i perspektiv.

Flere strategiske undervannsbåter er ute på patrulje akkurat nå, et eller annet sted der ute. Det er alltid slike båter ute med hovedoppgave å holde seg skjult for å bidra til å opprettholde den kjernefysiske avskrekkingen, som vi heldigvis gradvis har klart å glemme etter den kalde krigens slutt.

Angrepsundervannsbåter

Det er ingen hemmelighet at vår nabo har strategiske undervannsbåter som opererer i nordområdene, i tillegg til de vanlige atomdrevne undervannsbåtene som har andre roller og oppgaver. Det at Russland sin militære maritime hovedsatsing, både under den kalde krigen og den dag i dag, er undervannsbåter, er et moment som vi bør reflektere over. Ønsker vi å være uten undervannsbåter dersom vår nabo har flere titalls?

Alle stormaktene besitter angrepsundervannsbåter. Bildene viser et lite utvalg av disse.

Angrepsundervannsbåtene er også atomdrevne og har en stor variasjon i våpenlast, alt fra torpedoer og miner til antioverflate og landmålsmissiler. Med sin høye hastighet og utholdenhet på opp mot et halvt år i dypet av gangen kan disse operere globalt og bevege seg usett til en hvilken som helst posisjon i verdenshavene.

Både krigen mot Taliban i Afghanistan og krigen mot Irak i 2003 startet med landmålsmissiler – Tomahawks – avfyrt fra undervannsbåter.

Konvensjonelle undervannsbåters rolle

Konvensjonelle undervannsbåter som Ula-klassen er diesel elektrisk drevet. De har lavere hastighet og utholdenhet enn atomundervannsbåtene, men kan likevel operere mellom 1-2 måneder ute av gangen. Sensorer og våpenlast er av samme variasjon og kvalitet som det man finner på atomundervannsbåtene. Dette gjør dagens konvensjonelle undervannsbåter til en potent og troverdig trussel mot enhver motstander.

Nye luftuavhengige fremdriftsformer har i tillegg bidratt til en kraftig økning i neddykket utholdenhet som langt på vei har utjevnet gapet mellom atomundervannsbåter og konvensjonelle undervannsbåter. Denne teknologiutviklingen pågår fortsatt, og gir stadig lengre utholdenhet.

En konvensjonell undervannsbåt er liten, stillegående og svært vanskelig å oppdage. En enkelt slik båt kan sette en hel flåtestyrke ut av spill, noe en motpart må ta hensyn til. Ettersom det er svært vanskelig å vite hvor undervannsbåtene er til enhver tid, representerer eksistensen av undervannsbåter i seg selv en utfordring og et usikkerhetsmoment som vil gi mye hodebry og vegring for en motstander.

“Submarines are today's capital ships”

Flere har uttalt sitatet på plansjen, og det er mye som tyder på at undervannsbåter er satsingsområdet. Dette er spesielt tydelig i Asia etter hvert som tyngdepunktet gradvis flyttes i den retningen.

Hangarskipet som ses gjennom periskopet midt på natten er uvitende om undervannsbåten som ligger og overvåker det på trygg avstand. Uvitende om at det ligger midt i siktet.

Fremtiden

Vel inn i et nytt årtusen er det tydelig at undervannsbåtens verdi er forstått rundt om i verden, og stadig flere nasjoner anskaffer undervannsbåter. Dette er spesielt tydelig i nasjoner som har ambisjoner eller som har et usikkert trusselbilde i sine nærområder. Kombinasjonen av slagkraft, utholdenhet, uavhengighet og overlevelse er unik.

Undervannsbåter etter 2020?

Skal vi ha undervannsbåter i fremtiden?

Det foregår for tiden et utredningsarbeid i regi av FD som snart skal legge frem sin anbefaling. De tre alternativene utfasing, videreføring og alternativer har nå blitt grundig evaluert i flere år gjennom det som faktisk har vært den grundigste utredningsprosessen som noensinne har vært gjennomført for en materiellanskaffelse i Forsvaret. Dette er et meget viktig poeng, fordi politikerne vil få forelagt en anbefaling som vil få store konsekvenser uansett hva den måtte bli.

- En utfasing medfører at Norge mister en velfungerende og troverdig maritim avskrekingskapasitet som vil få store negative konsekvenser for resten av Sjøforsvaret. Norge, med sine enorme havområder, vil stå uten en skikkelig undervannskapasitet.

- En videreføring, enten det er levetidsforlengelse eller nyanskaffelse, vil være en kostbar investering. Det å levetidsforlenge 30 år gamle undervannsbåter er teknisk sett meget krevende og relativt kostbart. En nyanskaffelse av et så komplekst og spesielt våpensystem vil også være krevende både prosjektmessig og økonomisk, men det vil i hvert fall sikre nasjonens maritime avskrekking og vår undervannskapasitet frem til etter 2050.
- Alternativer som kan dekke undervannsbåtens oppgaver finnes ikke umiddelbart og vil måtte bestå av en rekke ulike systemer som settes sammen for å løse noen av undervannsbåtens oppgaver. Dette vil også være meget krevende og kostbart, og det er ingen andre nasjoner *world wide* som foreløpig har kommet opp med et troverdig alternativ. Det tror jeg heller ikke at vi vil klare. Teknologien er langt unna, også for stormaktene.

Behovet for fremtiden fremkommer av den sikkerhetspolitiske situasjonen i våre nærområder og dens forventede utvikling. 2050 er langt unna og mye både kan og vil skje i verden før den tid. Uavhengig av hva som er situasjonen i 2010, bør Norge ha kapasitet til å stå imot militært press. Denne evnen må være troverdig, og den må være stor og god nok til at den får en motstander til å avstå fra å bruke militærmakt.

Til tross for kostnad så er undervannsbåter relativt sett et rimelig alternativ for å gjøre en liten stat sterk ovenfor en større angriper – ref Geelmuydens over 100 år gamle ord.

- Historien har vist at det alltid er vanskelig å spå utviklingen. Krig og konflikt har dessverre vært vanlig i verdenshistorien opp til nå, selv om det for Norges del de senere årene har bestått av situasjoner langt vekke hjemmefra.
- Hvilken garanti har vi for at fremtiden ikke vil inneholde noen av de samme utfordringene som fortiden? Er diktatorenes tid forbi? Har det siste folkemordet funnet sted? Vil en verden med 10 milliarder mennesker være mer i harmoni enn i dag?
- Ingen av oss vet svaret på dette, og jeg lar det være opp til andre å spå fremtiden.

For å verne om Norges sikkerhet, våre verdier og våre interesser trenger vi i hvert fall et sterkt Sjøforsvar som kan operere i hele det maritime domenet. Fartøyer som seiler på overflaten dekker ikke alene hele dette domenet.

Australia sin konklusjon

Australia har planer om å øke sin undervannsbåtflåte fra 6 til 12 båter i 2020 for å videreføre og styrke sin undervannsbåtkapasitet når deres Collins klasse undervannsbåter når enden av sin levetid. Konklusjonen er forbausende lik den Geelmuyden gjorde ved sitt USA-besøk i 1901. Uthevet skrift på plansjen taler for seg.

En kapasitet for fremtiden

Norges undervannsbåtkompetanse er meget bra. Våre Ula-klasse undervannsbåter er meget solide og vil etter den pågående oppdateringen fremstå enda mer kapabel enn i dag. Ula-klassen har vist seg meget vanskelig å detektere. Ula-klassen har den slagkraften og representerer det usikkerhetsmomentet som er nødvendig for å ha en avskrekkende effekt. Ula-klassen er nå 20 år gammel, og vi har sikret at den vil fungere effektivt i minst ti år til gjennom oppdateringer.

Våre store havområder, vår lange kyst og våre relativt små militære styrker tilsier at en ressurs som kan skape usikkerhet i store områder og over lang tid er en betydelig fordel. Undervannsbåten er den desidert mest avskrekkende plattformen i det maritime domenet, og noe vi som småstat må besitte.

Behovet for en sjømilitær avskrekkingsevne også i fremtiden er nødvendig.

Som Sjef for Undervannsbåtvåpenet vil det være min klare anbefaling at Norge viderefører Undervannsbåtvåpenet også etter 2020.

Takk for oppmerksomheten